

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 9 (2712)

Листопад 2016 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

Свята та пам'ятні дні листопада	2
21 листопада – День Гідності та Свободи	2
Творчість – спосіб самореалізації людини	
<i>Павло Кондратенко отримав стипендію Президента України</i>	3
<i>Аліса Двоєглазова отримала стипендію ім. М. Грушевського</i>	3
<i>Триразова переможниця</i>	4
<i>Картини</i>	5
<i>Поезія</i>	6
<i>Плетіння з бісеру</i>	6
<i>Крутіші за всіх!</i>	7
<i>Герой Стародавньої Греції та герой нашого часу</i>	8
«Школа молодого лідера 2016» у НМетАУ	9
4 листопада кафедра термічної обробки металів ім. К.Ф.Стародубова відзначила своє 85-річчя	10
До дня народження кафедри ТОМ	15
Конференції	
<i>Проблеми функціонування металургійного комплексу України в сучасних умовах для подолання кризових явищ</i>	16
<i>Науково-технічна конференція комбінату «Запоріжсталь» – рух убік інновацій та інтелекту</i>	17
Міжнародна співпраця	
<i>Підвищення якості навчання студентів інженерних спеціальностей. Досвід королівського технологічного інституту (Швеція)</i>	20
Історія НМетАУ в обличчях	
<i>До 155-річчя від дня народження Л.М. Фортунато</i>	21
<i>(1861 – 1934)</i>	21
<i>До 80-річчя від дня народження А.В. Гордієнка</i> (1936 – 1996).....	22
<i>До 80-річчя від дня народження О.М. Руднева</i> (1936 – 2004).....	25
Посмінемося разом!	26

Свята та пам'ятні дні листопада

Листопад – це місяць, багатий на свята та пам'ятні дні. Ми зі скорботою згадуємо жертв фашизму, расизму та антисемітизму 9 листопада, жертв голодоморів – 26 листопада. Відзначаємо Всесвітній день науки в ім'я миру та розвитку (10.11), Міжнародний день толерантності (16.11), День філософії у UNESCO (17.11). Віддаємо належне інформаційній епосі у Всесвітній день інформації (26.11) та в Міжнародний день захисту інформації (30.11). Доброю посмішкою зустрічаємо Міжнародний день добра (04.11) та Всесвітній день привітань (21.11). Наша молодь весело відзначає цілих два свята – Всесвітній день молоді (10.11) та Міжнародний день студентів (17.11). Але є в листопаді свято, знакове для нашої держави.

21 листопада – День Гідності та Свободи

Цього року Україна втретє відзначає День Гідності та Свободи. Свято встановлено на честь початку в цей день двох революцій в українській історії: Помаранчевої революції 2004 року та Революції Гідності 2013 року.

День Гідності та Свободи став своєрідним наступником свята Дня Свободи, що відзначався на честь Помаранчевої революції з 2005 по 2011 роки 22 листопада, але згодом був скасований. Саме 21 листопада 2013 року розпочались перші протестні акції української громадськості у відповідь на рішення тодішньої влади щодо припинення курсу на євроінтеграцію та скасування процесу підготовки до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Нехтування законодавчо закріпленими пріоритетами зовнішньої політики України, якою власне й була Угода про асоціацію між Україною та ЄС, викликала обурення українців. Подібний крок став можливий за надмірної концентрації влади в руках президента Віктора Януковича та "сім'ї" – подібне було б немислиме в країні з усталеними демократичними принципами.

Для українського суспільства стало очевидним, що країна стрімко рухається до цілковитого авторитаризму з його зневагою до засадничих прав людини, тотальною корупцією, свавіллям правоохоронних органів, репресіями та терором. Саме це й змусило українців вийти спочатку на вулиці Києва, а потім й інших міст України.

Свято відзначається щороку 21 листопада згідно з Указом Президента від 13 листопада 2014 року.

За матеріалами

http://espresso.tv/news/2016/11/21/sogodni_ukrayina_vidznachaye_den_gidnosti_ta_svobody

[Перейти до змісту](#)

Творчість – спосіб самореалізації людини

Звичайно, у вищому навчальному закладі найбільша увага приділяється науковій творчості, і навіть молоді науковці мають досягнення, якими наша академія може пишатися. І дуже приємно, що робота наших аспірантів відзначається іменними стипендіями.

Павло Кондратенко отримав стипендію Президента України

Кондратенко Павло Володимирович закінчив НМетАУ в 2014 р. та вступив до аспірантури з відривом від виробництва на кафедру термічної обробки металів ім. К.Ф. Стародубова за спеціальністю 05.16.01 «Металознавство та термічна обробка металів». Науковий керівник доцент Гуль Юрій Петрович. Виконує дослідження за темою кандидатської дисертації «Вдосконалення технології виробництва та методики випробувань високоміцних кріпильних виробів з вуглецевих та низьколегованих сталей». У березні 2015 р. отримав диплом 1 ступеня за перемогу у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт за напрямом «Металургія». За час навчання в аспірантурі опублікував 5 статей у фахових виданнях, 6 статей у міжнародних виданнях, отримав 2 патенти на корисну модель. Брав участь у двох Всеукраїнських конференціях.

Аліса Двоєглазова отримала стипендію ім. М. Грушевського

Двоєглазова Аліса Вікторівна закінчила магістратуру НМетАУ у 2014 р. та вступила до аспірантури на кафедру металургії чавуну з відривом від виробництва за спеціальністю 05.16.02 «Металургія чорних і кольорових металів та спеціальних сплавів». Науковий керівник професор Бочка Володимир Васильович. Брала участь у чотирьох Всеукраїнських конференціях («41-ша Міжнародна науково-технічна конференція молоді», IV Міжнародна науково-технічна конференція «Литво. Металургія 2015», «42-га Міжнародна науково-технічна конференція молоді», V Міжнародна науково-технічна конференція «Литво. Металургія

2016») та в одній закордонній конференції (24 Scientific and Technical International Conference “Product and Management in Industry”, Chenstohovo, Poland, 2016). За час навчання в аспірантурі опублікувала 2 статті у фахових виданнях, отримала 1 патент на корисну модель.

Щиро вітаємо Павла та Алісу!

[Перейти до змісту](#)

Наші студенти часто стають переможцями Всеукраїнських олімпіад з різних дисциплін і навіть показують високі результати на міжнародному рівні. Зрозуміло, що без творчого підходу до навчання перемагати в таких олімпіадах неможливо. Хочемо познайомити наших читачів з однією з таких переможниць.

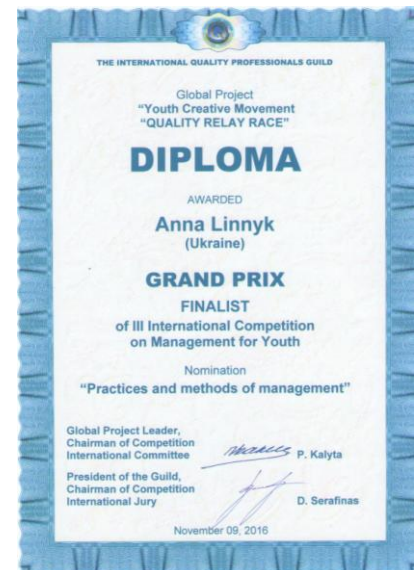
Триразова переможниця

Анна Лінник, студентка групи МН03-13, втретє стала переможницею Олімпіади з менеджменту серед молоді в номінації «Практики і методи менеджменту» в межах глобального проекту «Молодіжний творчий рух «ЕСТАФЕТА ЯКОСТІ». Її результати:

- III Всеукраїнська олімпіада – 2 місце.
- III Міжнародна олімпіада – 1 місце.
- Гран-прі III Міжнародної олімпіади – 3 місце.

Вітаємо Анну та бажаємо їй подальших успіхів! Впевнені, що вона не зупиниться на досягнутому.

[Перейти до змісту](#)

Творча людина часто не обмежується лише одним якимось видом діяльності. Можна активно займатися наукою або опанувати інженерну спеціальність та одночасно складати вірші або писати картини. Сьогодні ми хочемо познайомити наших читачів з художньою творчістю наших студенток.

Картини

Ірина Гузь, студентка групи КН01-15, створює акварелі, картини олійними фарбами, малює олівцями, вишиває. У 2011 р. вона отримала звання «Художник року», у 2013 р. відбулася її персональна виставка.

Лебеді

Допитлива дівчинка

Дві сестрички

Вовк

Поезія

Катерина Казаткова, студентка групи МЕ03-12м, захоплюється поезією з малих років. Улюблений поет – Михайло Лермонтов. Від читання віршів Катерина перейшла до їх складання.

От боли к счастью

От боли к боли нам идти не плача,
Страдать страданиями, что хуже не найти,
Иль по-другому, как-нибудь иначе,
Иначе, так как будет впереди.

И по ночам рыдать в подушку,
Что виновата, должна была уйти.
И превратиться лишь в игрушку,
Прожить без смысла, без любви.

И не ценить, что было так нам близко,
Иль то ценить, что было далеко,
Как много смысла, много смысла
Страданье жизни обрело.

Ни золота, ни денег, ни богатства,
Ни власти – лишь спокойствие души.
Вот это есть то маленькое счастье,
Что тяжело нам в жизни обрести.

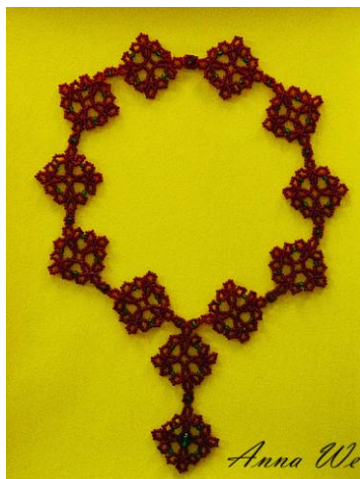
От счастья к счастью нам идти без плача,
Чтоб вспомнить было в старости о чем,
Познать нам жизнь, и человеческое счастье
И не жалеть о выборе своём!

Катерина Казаткова

Плетіння з бісеру

Іванна Мусієнко, студентка групи МЛ01-12-1, плете з бісеру чудові прикраси.

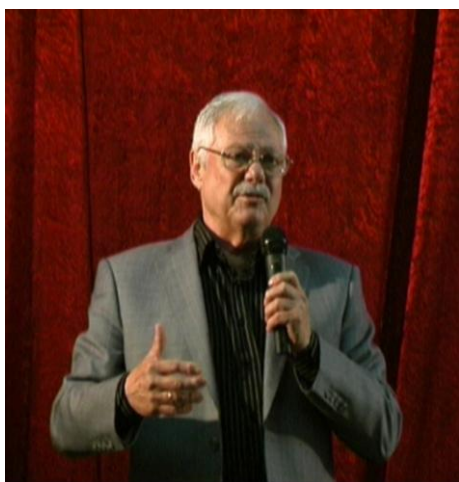
Нагадуємо, що з літературною та художньою творчістю наших студентів та співробітників можна ознайомитися на сторінці «Арт-Метал» офіційного сайту НМетАУ <https://nmetau.edu.ua/ua>.

[Перейти до змісту](#)

Крутіші за всіх!

Під таким гаслом 9 листопада гуманітарний факультет виступив на щорічному фестивалі «Як загартовуються зірки».

Традиційно вступне слово мав декан факультету Леонід Михайлович Клімашевський, який згадав свої «круті» студентські роки й побажав успішно виступити нашим студентам.

Цього року, як ніколи, здається, команда врахувала всі дрібниці: оригінально була прикрашена сцена, присутні могли познайомитися з учасниками концерту ще й завдяки інформації на екрані; діалоги ведучих, пісні та гра на фортепіано супроводжувалися відеорядом, який вдало підкреслював провідну думку концерту. Ведучі – Дмитро та Андрій – намагалися запевнити себе й глядачів, що команда кожного з них «крутіша» за своїми талантами. Їхня суперечка виглядала то смішно, то переконливо й викликала оплески залу. До речі, зал сприйняв гуманітаріїв дуже тепло, майже кожний виступ зустрічали оплесками. Зал був повний до самого кінця.

Виступ нашого факультету закінчився прекрасним вогняним дійством і філософським монологом ведучого Андрія: «життя не в крутості, грошах чи машинах, а у повсякденному щасті. А щастя за гроші не купиш, бо це здоров'я рідних і близьких людей, це кохана людина поруч, з якою хочеш просинатися щодня й робити її життя яскравим, це маленькі ніжки у твоїх долонях, а потім ти вчиш свою дитину ходити цими ніжками. Щастя – це коли ти займаєшся улюбленою справою й ходиш на роботу, як на свято».

Приємно було нам, викладачам, усвідомлювати під час концерту, що в нас такі «круті» студенти, правильні, веселі, розумні, щедрі на добре слово і вчинок. Хай їм щастить у житті, хай доля їхня буде світлою й життєвий шлях успішним.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
заступник декана гуманітарного факультету.
[Перейти до змісту](#)

Герой Стародавньої Греції та герой нашого часу

Хочу поділитися з вами своїми думками про те, яким, на мій погляд, був культурний герой Стародавньої Греції. В ті часи було багато воєн. Виходячи з цього, можу припустити, що героєм Стародавньої Греції був саме великий воїн. Щодо культури, то тут мені не зовсім ясно, яке відношення культура має до героя. Але я вважаю, що кожен герой-воїн робить культуру, тобто він і є культурою. Я захоплююся одним знаменитим воїном Стародавньої Греції, якого звали Ахіллес. Чому? Та тому, що він був кращим у своїй справі, він не був якимось правителем, але мав великий вплив на людей, люди готові були йти за ним, неважливо куди – на смерть чи до перемоги, головне – за ним. Оскільки головною темою моєї статті є портрет культурного героя Стародавньої Греції, то я бачу його в образі саме цього талановитого, можна навіть сказати, обраного воїна, ім'я якого дійшло до наших часів, і я впевнений, його пам'ятатимуть ще дуже й дуже довго.

А тепер, друзі, я хочу порівняти героя Стародавньої Греції та сучасних героїв. У наш час багато, навіть практично все змінилося. Герої є всюди, у будь-якій сфері діяльності, й усі вони роблять культуру, як раніше було сказано – вони й є культурою. Талановиті люди є у будь-якій сфері діяльності: мистецтві, літературі, науці, культурі, спорті, і для кожного виду

діяльності публіка є своєю. Так, немає вже гладіаторських боїв і самих гладіаторів, але є воїни нашого часу. Я буду розглядати героїв на прикладі спорту, оскільки мені це ближче. Одним з них для мене є **Конор Ентоні Мак-Грегор** – ірландський борець змішаних єдиноборств, чемпіон у напівлегкій вазі Ultimate Fighting Championship. Зараз його знає весь світ, він славиться своїми яскравими перемогами в боях. У нього своя війна, і люди (тобто тренери, наставники, вболівальники) також йдуть за ним. Не має значення, до чого він прийде, яким буде результат його так званої битви в його війні, важливе те, що всі ті люди продовжуватимуть йти за ним, не дивлячись ні на що. У цьому й полягає схожість героя сучасного з героєм стародавнім. Напевно, відмінність, яку я помітив і хочу донести до вас, тільки в часі та формі творіння культури (раніше була битва за життя, зараз же битва за титул чемпіона світу тощо).

Хочу закінчити на тому, що, на мою думку, культурний герой живе в усіх нас, можливо, він ховається в глибині вашої душі (ваш талант до якоїсь справи). Розпізнайте, знайдіть його в собі. Розуміння слова «герой» у кожного своє, хтось входить до історії, хтось залишається героєм лише для своїх близьких та друзів, а хтось залишається невідомим. Подумайте над цим і цінуйте цю знайдену в собі іскру!

Артур Голуб,
студент групи МБ02-15

[Перейти до змісту](#)

«Школа молодого лідера 2016» у НМетАУ

З 4 по 10 жовтня 2016 року в стінах нашої академії вперше відбулися тренінги за проектом «Школа молодого лідера».

«Школа молодого лідера» працювала за програмою «Лідерство – запорука успіху», яка включає в себе комплекс тренінгів та спрямована на ініціативну молодь нашого ВНЗ. Мета проведення цього заходу – допомогти всім бажаючим отримати досвід, нові знання, корисно та цікаво провести час та допомогти кожному з учасників розгледіти в собі лідера, щоб у подальшому житті досягти успіху.

Програма, яку пройшли наші учасники:

- Тренінги на згуртування команди – тимбілдинг.

Була проведена велика кількість розвиваючих, творчих та цікавих завдань, які допомогли учасникам познайомитись, стати на деякий час командою, проявити лідерські якості, подискутувати на різноманітні актуальні теми та інше.

- Тренінг з ораторської майстерності.
Професійними секретами поділилася директор студентського клубу Ельвіра Іванівна Біленко.
- Скайп-конференція з колишніми студентами НМетАУ.
Наші випускники розповіли, як досягли успіху в житті, поділилися своїм досвідом, цікавими історіями та розповіли, що їм дала наша академія
- Експурсія по академії.
- Семінар «Основи діловодства і складання резюме».

Наприкінці цього проекту кожен з учасників отримав сертифікат про закінчення «Школи молодого лідера 2016», приємні враження, нові знання, корисний досвід та навички.

Дякуємо всім студентам, які взяли участь проєкті! За такою зацікавленою, небайдужою та активною молоддю – майбутнє!

Яна КОНКІНА,
заступник голови ради студентів
[Перейти до змісту](#)

4 листопада кафедра термічної обробки металів ім. К.Ф.Стародубова відзначила своє 85-річчя

Співробітники та гості кафедри ТОМ

Профільна кафедра термічної обробки металів (ТОМ) у Дніпропетровському металургійному інституті була створена в 1931 році. Однак зародилася вона ще в Катеринославському вищому гірничому училищі (КВГУ), коли в 1907 р. для учнів заводського відділення училища був введений курс металографії та термічної обробки, який вели **Андрій Павлович Виноградов** (1875 – 1933) та **Павло Германович Рубін** (1874 – 1960), та продовжила своє становлення на металургійному факультеті Катеринославського гірничого інституту, на який у 1911 р. було перетворено КВГУ. Тут А.П. Виноградов створив першу в Україні металографічну лабораторію, а в 1927 р. – науково-дослідну кафедру металографії та механіко-термічної

обробки металів, якою завідував до 1930 р. Кафедра готувала інженерів-прокатників та термістів. А.П. Виноградов був одним із основоположників металургійної науки в Україні, визнаним фахівцем в галузі прокатного, ливарного, доменного виробництва, пічної теплотехніки, металографії і термічної обробки, в питаннях якості металопродукції. Його дисертація "М'який булат і походження булатного візерунка" є прикладом комплексного підходу до рішення наукових і практичних завдань і для сучасних дослідників. Копію цієї видатної роботи традиційно щорічно вручають кращому студентові-термістові.

Першим завідувачем кафедри ТОМ у ДМетІ став учень і соратник А.П. Виноградова доцент **Лихнякевич Даміант Іванович**, який керував кафедрою в 1931-1932 рр. Відомо, що він закінчив морський кадетський корпус у Санкт-Петербурзі, навчався в Санкт-Петербурзькому технологічному університеті. З 1903 р. офіцер корпусу корабельних інженерів Д.І. Лихнякевич брав участь у будівництві ескадрених броненосців. Був нагороджений орденами та золотою зброєю.

Д.І. Лихнякевич

Працюючи асистентом у гірничому інституті, активно допомагав А.П. Виноградову в дослідженнях з булатами та різними видами металопрокату. Був репресований у 1933 р. та розстріляний.

У 1933 р. кафедрою завідував доцент **Арсеничев Варсонофій Іларіонович** (1877\1878 – 1937). Короткі відомості про його долю вдалося отримати лише в квітні 2011 р. Тепер нам відомо, що він був спадковим дворянином, юнкером флоту у відставці. Вчився в Московському політехнічному інституті, був аспірантом Д.І. Менделєєва. Пройшов шлях ад'юнкта-магістра, приват-доцента, ординарного професора, магістра техніки. Дійсний статський радник, чиновник з особливих доручень катеринославського губернатора. Був членом наглядової ради, заступником директора Катеринославського гірничого училища. Спеціалізувався в галузі створення та вивчення властивостей високолегованих сталей. У 1933 р. був заарештований у справі Промпартії. У 1934 р. НКВС направив його на роботу техніком-металургом до лабораторії заводу ім. Петровського. Помер від інфаркту 05.06.1937.

Історія кафедри тісно пов'язана також з ім'ям **Василя Миколайовича Свечникова** (1891 – 1981). Архівні дані говорять, що в певні періоди з 1931 по 1945 рр. він завідував кафедрою металографії та термічної обробки металів ДМетІ. Саме тут він став доктором технічних наук, професором, академіком АН УРСР, заслуженим діячем науки і техніки УРСР. Одночасно Василь Миколайович завідував відділом металознавства Дніпропетровського фізико-технічного інституту, був штатним консультантом в Інституті металів (згодом Трубний інститут).

У 1932-1933 рр. кафедрою завідував **Віталій Никифорович Гриднєв** (1908 – 1990), який теж став відомим ученим у галузі фізичного металознавства, доктором технічних наук, професором, академіком-секретарем Відділення фізики та астрономії АН УРСР, заслуженим діячем науки і техніки УРСР. Після ДМетІ В.Н. Гриднєв працював ректором Київського політехнічного інституту (1952 – 1955), директором Інституту металофізики АН УРСР (1955 –

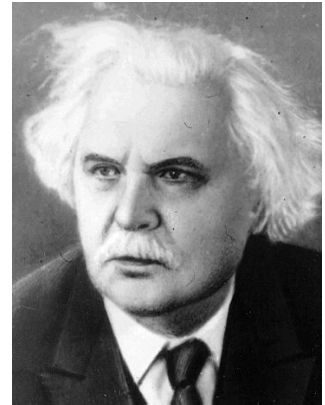
А.П. Виноградов

В.І. Арсеничев

1985). Під його керівництвом була розроблена низка оригінальних способів термічної обробки вуглецевих сталей і сплавів на титановій основі з метастабільною структурою.

Найбільш значущий внесок у розвиток теорії та практики термічної обробки металів, а також у розвиток кафедри термічної обробки металів ДМетІ й відділу термообробки сталі в Інституті чорної металургії зробив **Кирило Федорович Стародубов** (1904 – 1984), чиім ім'ям і була в 2004 р. названа кафедра. Завдяки величезній педагогічній і науково-дослідній діяльності академіка АН УРСР К.Ф. Стародубова в Придніпров'ї остаточно сформувалася і продовжує розвиватися Південна професійна школа термістів, яку часто називають Дніпропетровською науковою школою термічної та деформаційно-термічної обробки сталей. К.Ф. Стародубов був обраний завідувачем кафедри в 1939 р., під час Другої світової війни працював доцентом Магнітогорського гірничо-металургійного інституту, поєднуючи педагогічну діяльність з активною дослідницькою роботою. Після звільнення Дніпропетровська

В.М. Свечников

В.Н. Гриднєв

К.Ф. Стародубов повернувся до роботи в ДМетІ на посаді завідувача кафедри термічної обробки металів (до 1978 р.), поєднуючи її з роботою деканом технологічного факультету, заступником директора інституту з навчальної та наукової роботи. З 1948 р. після обрання його членом-кореспондентом АН УРСР К.Ф. Стародубов одночасно працював керівником відділу термічної обробки Інституту чорної металургії АН УРСР. Керуючи кафедрою, Кирило Федорович зміг сформувати згуртований колектив висококваліфікованих однодумців, які виконували функції не лише викладачів, але й дослідників, здатних розв'язувати найскладніші технічні завдання, пов'язані з термічною або комбінованою обробками металовиробів. А таких завдань у той час бурхливого розвитку промисловості була величезна кількість. При

цьому потрібно відзначити одну дуже важливу рису в роботі академіка К.Ф. Стародубова – він не уникав складних питань, які ставили промислові підприємства, навпаки, часто сам з найближчими помічниками виїжджав на заводи, знайомився з конкретним виробництвом, його проблемами і вирішував їх. Такий стиль роботи він прищеплював своїм учням і сподвижникам.

Найбільшу славу К.Ф. Стародубову, ученому зі світовим ім'ям, який зробив величезний внесок у розвиток теоретичних основ і параметрів промислового виробництва, приніс новий науково-прикладний напрям – термічне зміцнення металопрокату та виробів з використанням тепла прокатного нагріву. Розроблені під керівництвом К.Ф. Стародубова ефективні технологічні схеми термічного зміцнення масових видів металопрокату в потоці станів і методи дослідження їх властивостей набагато випереджали аналогічні дослідження, що проводилися в США, Японії, Англії.

К.Ф. Стародубов

Віддаючи данину поваги Учителеві, його учні, послідовники, шанувальники та наукова громадськість у галузі металознавства та термічної обробки напередодні дня народження Кирила Федоровича Стародубова щорічно проводять Міжнародну конференцію під загальною назвою "Стародубовські читання". А Міжнародна інженерна академія заснувала премію й

Кадри металургії №9 (листопад 2016 р.)

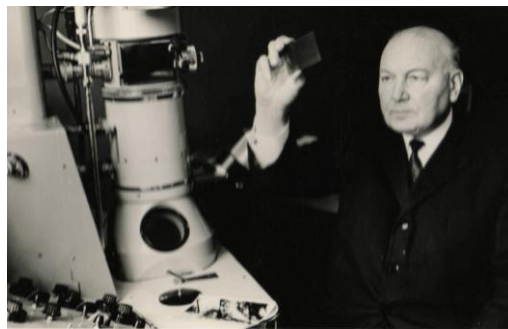
медаль імені академіка К.Ф. Стародубова, якою нагороджені і багато провідних співробітників кафедри термічної обробки, серед яких Дейнеко Л.М., Долженков І.Є, Флоров В.К., Гуль Ю.П., Ключник Ю.О., Костира В.Ю., Івченко О.В. Міністерство освіти і науки України заснувало для студентів-термістів іменну стипендію імені К. Ф. Стародубова. Його ім'ям названа площа в нашому місті.

Колектив кафедри ТОМ (1960-ті рр.)

на лекції

К.Ф. Стародубов

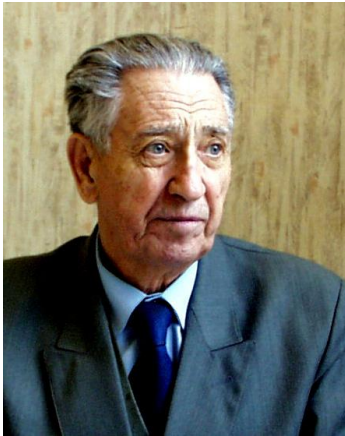
в лабораторії

на заводі

З 1978 по 2001 рр. кафедру термічної обробки металів очолював учень і послідовник К.Ф. Стародубова д.т.н., професор **Іван Єгорович Долженков** (1926 – 2014). Видатний учений металознавець-терміст з виробничим досвідом роботи присвятив усе своє життя науці й освіті, втілював багато своїх розробок в промислові технології та устаткування, тільки за останні п'ять років своєї педагогічної діяльності підготував і видав в співавторстві з Почесним професором НМетАУ, ректором ПДАБіА Володимиром Івановичем Большаковим та іншими

вченими цілу низку фундаментальних навчальних і методичних розробок з теорії, практики та конструктивних параметрів обладнання для термічної обробки різних металовиробів.

І.Є. Долженков

З 2001 р. по теперішній час кафедрі термічної обробки металів НМетАУ очолює автор цих рядків. Я пишаюся тим, що був студентом, аспірантом і науковим співробітником кафедри термічної обробки металів і тим, що під керівництвом академіка К.Ф. Стародубова пройшов підготовку в прекрасній професійній школі термістів. Колектив кафедри продовжує готувати термістів з освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст, магістр для різних галузей промисловості України та країн СНД. Ведеться також підготовка кадрів вищої кваліфікації – кандидатів і докторів технічних наук. Продовжується робота над розвитком матеріально-технічної та навчально-методичної бази, розширюються зв'язки з промисловими підприємствами. Кафедра має свою філію в Інституті чорної металургії НАНУ, де є хороша матеріально технічна база та кадровий склад учених-термістів. Провідні фахівці ІЧМ НАНУ залучаються до читання лекцій і проведення практичних та лабораторних занять у НМетАУ з дисциплін, які читаються студентам кафедри ТОМ. Для підготовки фахівців кафедра має в своєму розпорядженні сучасні лабораторії механічних випробувань, світлової та електронної мікроскопії, рентгеноструктурного аналізу, пічний зал. Завдяки великій матеріальній допомозі промислових підприємств ("СЕНТРАВІС", базового підприємства "Завод нержавіючих труб" у м. Нікополі; металургійного заводу ПАТ ім. Петровського та ін.) напередодні 85-ї річниці існування кафедри нам удалося оновити аудиторний фонд, створити новий сучасний комп'ютерний клас, реконструювати дослідницьке обладнання. У 2015 році благодійним фондом ПраО "СЕНТРАВІС ПРОДАКШН ЮКРЕЙН" для студентів

Л.М. Дейнеко

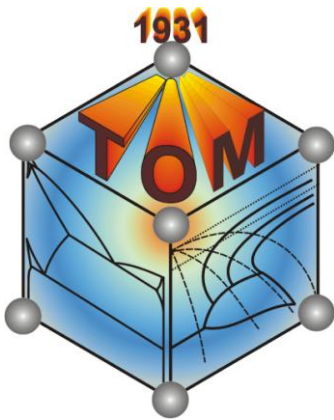
кафедри термічної обробки металів факультету матеріалознавства і обробки металів НМетАУ були засновані чотири стипендії імені С.В. Атанасова, випускника кафедри, який пройшов усі сходи професійної майстерності від слюсаря з ремонту металургійного обладнання Всесоюзного науково-дослідного конструкторсько-технологічного інституту трубної промисловості до Голови ради директорів ТОВ ПКП "ЮВІС", ставши одним із засновників і акціонерів міжнародного холдингу "СЕНТРАВІС".

Однією з характерних ознак достеменності науково-педагогічної школи термістів є її доля після відходу Вчителя. Вже 32 роки його немає з нами, змінилися статус України та суспільний устрій держави, вища школа перейшла з одноступінчатої на треступінчату систему вищої освіти, а створена Кирилом Федоровичем Стародубовим професійна школа, зберігаючи кращі традиції, продовжує плідно функціонувати й розвиватися в цих непростих умовах.

Леонід ДЕЙНЕКО,
д.т.н., професор, завідувач кафедри
термічної обробки металів ім. К.Ф. Стародубова

[Перейти до змісту](#)

До дня народження кафедри ТОМ

Когда подводятся итоги,
А юбилей стучится в дверь –
Фантом приятный, но и строгий:
Единый счет побед, потерь,
Дает он всё, что заслужили,
Рисует будущего вид,
А в прошлом – оживляет были,
Термистов славит ... иль бранит.
Есть дата – кафедры рожденья,
Речь с этих пор звучит ее,
Металлам проча упрочненье
И умягченье, и тепло!
Чтоб круг чудесный превращений
Еще пошире очертить,
Термисты разных поколений
Калили сталь на мартенсит!
Турбины и автомобили,
Болты, колеса, провода –
О, чем бы были (если б были!),
Термист, без твоего труда!
Кристалл магический металла!
Его познать и управлять:
Мечту в режимы воплощала,
Ее в реальность превращала
Тепла, воды и газа власть!
Итог велик, но больше цели:
Так, по стремнине, как всегда,
О чем мечтали, чем горели
Во имя мира и труда!

Юрій ГУЛЬ,
к.т.н., доцент кафедри
термічної обробки металів
ім. К.Ф. Стародубова

Редколегія газети «Кадри металургії» щиро вітає колектив кафедри термічної обробки металів ім. К.Ф. Стародубова з ювілеєм і бажає всім співробітникам кафедри міцного здоров'я, успішної творчої роботи, щасливих та радісних днів!

[Перейти до змісту](#)

Конференції

Проблеми функціонування металургійного комплексу України в сучасних умовах для подолання кризових явищ

Металургійний комплекс України є провідним «драйвером» національної економіки, незважаючи на поточну економічну кризу, адже саме він відіграє ключову роль у наповненні зведеного бюджету та платіжного балансу, забезпечує життєдіяльність багатьох регіонів і міст країни. Зважаючи саме на це, 31 жовтня було проведено чергове засідання Міжвідомчої науково-технічної ради України з проблем позапічної обробки та безперервного розливання сталі НАН України. Основною темою засідання стала проблема функціонування металургійного комплексу України в умовах кризових явищ. На засіданні було заслухано понад 15 доповідей від представників наукових інститутів та провідних підприємств України, серед яких Інститут чорної металургії НАН України, Національна металургійна академія України, ТОВ «Метінвест Холдинг», ПрАТ «МК Азовсталь», ПрАТ «ММК ім. Ілліча», ТОВ «GIR International», ПрАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод» та ін.

Національна металургійна академія України мала чудову нагоду взяти участь у засіданні у форматі веб-конференції. З вітальним словом засідання відкрив академік НАН України Найдек Володимир Леонтьович. Директор з маркетингу ТОВ «Метінвест Холдинг» Курашев Роман Вікторович розповів про найголовніші аспекти розвитку гірничо-металургійного комплексу ТОВ «Метінвест Холдинг». За прогнозами найбільшої компанії «Метінвест», у 2017 році споживання сталі в Україні збільшиться в середньому на 7 % до 4,6 млн. тонн. Зростання споживання сталі відбудеться за рахунок «оживання» машинобудівної галузі та будівництва.

Доповідачами від НМетАУ на засіданні виступили проректор з наукової роботи Проїдак Юрій Сергійович та завідувач кафедри політичної економії Тарасевич Віктор Миколайович. Основою розгорнутої доповіді Юрія Сергійовича стали розробки НМетАУ, що були накопичені завдяки багатому досвіду в галузі ресурсо- та енергозберігаючих технологій та запропоновані до впровадження на металургійних підприємствах. Металургійна академія повністю готова забезпечити інноваційним технологічним супроводженням підприємства металургійного комплексу України в залежності від конкретних потреб виробництва. В умовах жорсткої міжнародної конкуренції та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС перед металургами стоять складні завдання, передусім, щодо інноваційного розвитку та підвищення рівня технологічної та продуктової конкурентоспроможності. Саме тому металургійні підприємства і наукові, дослідні, навчальні інститути повинні співпрацювати злагоджено для досягнення поставленої мети та підняття металургійної галузі на новий сучасний рівень виробництва. На засіданні були намічені шляхи такого співробітництва.

Розкриваючи нагальні проблеми, професор Тарасевич В.М. підкреслив: «На сьогоднішній день гірничо-металургійний комплекс (ГМК) України на 80 – 85 % працює на зовнішній ринок, при цьому основними товарами є сировина та напівпродукт, що не стимулює подальший розвиток. Баланс металоспоживання на внутрішньому ринку, який повинен зростати за кількістю, якістю та сортаментом металу, буде відправною точкою для планування розвитку на всіх стадіях переділу: від вугілля, руди до готового прокату. Потрібно взяти під державний контроль новітній процес перерозподілу гірничо-металургійних активів з урахуванням зовнішньої та внутрішньої ситуації, що склалася в Україні. Необхідним є

інноваційний підйом модернізації вітчизняного ГМК. Треба відновити практику державних замовлень, які стосуються удосконалення технологій виробництва та включають фінансування експериментальних розробок – це важливіше питання. Це не тільки створить інноваційні підйоми та модернізацію вітчизняного металургійного комплексу, але й дозволить зберегти та посилити провідні наукові школи.

Хотілося б висловити величезну подяку організаторам семінару-зібрання за можливість участі в новому сучасному форматі веб-конференції. А також подякувати співробітникам кафедр прикладної математики та металургії сталі за вирішення наукових, організаційних та технічних питань.

Світлана ЖУРАВЛЬОВА,

к.т.н., доцент кафедри металургії сталі

Олександр СТОЯНОВ,

к.т.н., доцент кафедри металургії сталі

[Перейти до змісту](#)

Науково-технічна конференція комбінату «Запоріжсталь» – рух убік інновацій та інтелекту

Відкриття конференції

привітальним словом до учасників в день відкриття, «сучасна металургія – це, в першу чергу, знання, інтелект та професіоналізм. Те, що відбувається сьогодні на світовому ринку, це чітко підтверджує: виживають лише ті компанії, котрі змогли зібрати найпрофесійніший та найінтелектуальніший колектив. І в цьому напрямку буде рухатися комбінат «Запоріжсталь», щоб бути центром знань та інновацій».

У перший день гості побували з екскурсією на комбінаті та відвідали надсучасну заводську диспетчерську, яка дозволяє об'єднувати та контролювати інформацію всіх цехів та металургійного переділу в цілому. Також екскурсантам було запропоновано побачити масштабну реконструкцію 3-ї доменної печі за допомогою найбільшого крана-гіганта в Україні вантажопідйомністю 1600 тонн, висота якого складає 143 м, що можна

Вже незмінною традицією для комбінату «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» стало проведення Міжнародної науково-технічної конференції молоді, яка цього року відбулася 9 – 12 листопада у м. Запоріжжі. В роботі конференції взяли участь понад 250 молодих вчених – студентів вишів, співробітників наукових та науково-дослідних інститутів і провідних фахівців підприємств гірничо-металургійного комплексу України та ближнього зарубіжжя. За словами генерального директора Ростислава Шурми, який звернувся з

Привітання генерального директора

порівняти з висотою піраміди Хефрена в Єгипті. Прогресивні технології дозволили підприємству провести складання найбільших вузлів нової доменної печі в найкоротший термін – усього за 5 місяців. Ще одним результатом екологічної модернізації заводу, який побачили учасники конференції, був збудований за найновітнішими технологіями безперервний травильний агрегат. У ньому весь процес травлення металу відбувається в герметично закупорених камерах, а сам цех, де розташована лінія травлення, буквально сяє чистотою.

Приємним завершенням першого дня перебування стала екскурсія до музею ретроавтомобілів «ФАЕТОН», атмосфера в якому дивувала різноманіттям автомобілів, і гості подумки могли переміститися на століття назад та відчутти себе в іншій епосі.

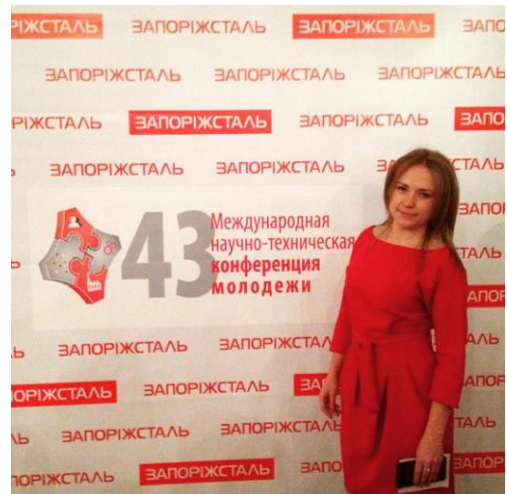
**Керівник молодіжної організації
С.В. Ільченко**

Наступного дня розпочалася плідна робота в секціях, цього року їх було 11: аглодоменна, сталеплавильна, прокатна, механічна, енергетична, обчислювальної техніки, ІТ-технологій та автоматизації, економіки та фінансів, соціальної, молодіжної політики та управління персоналом, охорони праці, промислової та техногенної безпеки, охорони навколишнього середовища та радіаційної безпеки. Делегати НМетАУ виступали у таких секціях: аглодоменна, сталеплавильна, прокатна, економіки та фінансів, транспортна.

Особливістю нинішньої конференції була можливість переможців минулого року оцінювати доповідачів на рівні зі спеціалістами–керівниками секцій. Підсумовуючи результати, спеціальна комісія секцій відзначила високий рівень представлених розробок, кращі з яких знайдуть втілення на металургійному комбінаті «Запоріжсталь». Ввечері на гостей конференції чекала ще одна приємна несподіванка від організаторів – чемпіонат з боулінгу, де збиваючи кеглі та вибиваючи «страйки», кожен зміг відчутти свою «маленьку» перемогу та чудово відпочити від розумової праці.

Третій день розпочався не менш цікаво, адже на учасників чекала ще одна, незапланована екскурсія на Січ, що розташована на острові Хортиця. Сонячна та тепла погода сприяла отриманню найприємніших вражень і позитивних емоцій та дозволяла сповна зануритися в історію козацтва. Екскурсанти змогли побачити побут козаків, їх знаряддя праці та зброю, а також понад 200 видів люльок – улюбленого предмету запорізьких козаків, серед яких і унікальну колекцію оригінальних. На останок гостей чекала вистава від справжніх запорізьких козаків.

Після пізнавальної подорожі на острів Хортицю у ДК Металургів відбулося підведення підсумків конференції та нагородження доповідачів, які представили найбільш актуальні розробки. Переможці були нагороджені ексклюзивними подарунками: дипломами та комп'ютерною оргтехнікою. Делегати нашої академії отримали такі призові місця: студент групи МЕ02-12 Цибулько В.С. – краща презентація доповіді, приз глядацьких симпатій в

С.В. Журавльова

сталеплавильній секції; фахівець кафедри економіки промисловості Оляніна О.О. – III місце в секції економіки та фінансів; доцент кафедри металургії сталі Журавльова С.В. – II місце в сталеплавильній секції.

Проведення подібних конференцій є дійсно важливим, тому що це не лише можливість отримати корисний досвід від своїх молодих колег, але й об'єднання людей для підвищення патріотизму, бо саме на такому зібранні відчуваєш себе частиною єдиної команди, єдиної держави.

Хотілося б висловити величезну подяку організаторам конференції, які зробили все можливе, щоб провести її на найвищому рівні, а особливо подякувати молодіжній організації Запоріжсталі та її керівникові С.В. Ільченку. Особливо хочеться подякувати нашому Першому проректору професору В.П. Іващенко за сприяння в організації поїздки! Молоді вчені НМетАУ з великим задоволенням готові брати участь у подібних науково-технічних конференціях і надалі.

Світлана ЖУРАВЛЬОВА,
к.т.н., доцент кафедри металургії сталі

Від редакції. Світлана Валеріївна Журавльова не вперше стає переможницею на конференції, організованій комбінатом «Запоріжсталь». У 2014 р. вона посіла 1 місце в сталеплавильній секції на 41-й Міжнародній науково-технічній конференції молоді. С.В. Журавльова закінчила магістратуру з металургії чорних металів (диплом з відзнакою, 2010). Навчалася в аспірантурі НМетАУ з відривом від виробництва за спеціальністю 05.16.02 «Металургія чорних і кольорових металів та спеціальних сплавів» (2010 – 2013). У 2014 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Вдосконалення технології обробки сталі в агрегаті ковш-піч на основі зміни співвідношення осаджуючого та дифузійного процесів видалення сірки». В 2010 – 2013 займалася дослідницькою діяльністю на кафедрі металургії сталі НМетАУ на посаді інженера III категорії. З 2013 р. працює на посаді інженера II категорії та асистента кафедри металургії сталі. З 2009 року технічний секретар приймальної комісії НМетАУ. На посаді доцента кафедри металургії сталі викладає дисципліни «Металургія сталі», «Особливості технологічних процесів за фахом», «Науково-педагогічний практикум». Має 35 наукових праць, у тому числі 27 статей у науково-технічних журналах і збірниках праць. Автор патенту України на корисну модель. Була відповідальним виконавцем двох держбюджетних науково-дослідних робіт. Щороку бере участь у міжнародних науково-технічних конференціях та форумах молодих учених.

[Перейти до змісту](#)

Міжнародна співпраця

Підвищення якості навчання студентів інженерних спеціальностей. Досвід королівського технологічного інституту (Швеція)

Такою була назва засідань постійно діючого семінару «Технічна теплофізика, теплоенергетика і теплотехніка» Придніпровського наукового центру НАН України і МОН України, які відбулися 31 жовтня та 7 листопада за участю викладачів та науковців вищих навчальних закладів нашого міста, серед яких НМетАУ, ДНУ, УДХТУ та ДНУЗТ. Організаторами семінару виступили кафедри промислової теплоенергетики; екології, теплотехніки та охорони праці; обробки металів тиском; металургійного палива та вогнетривів НМетАУ.

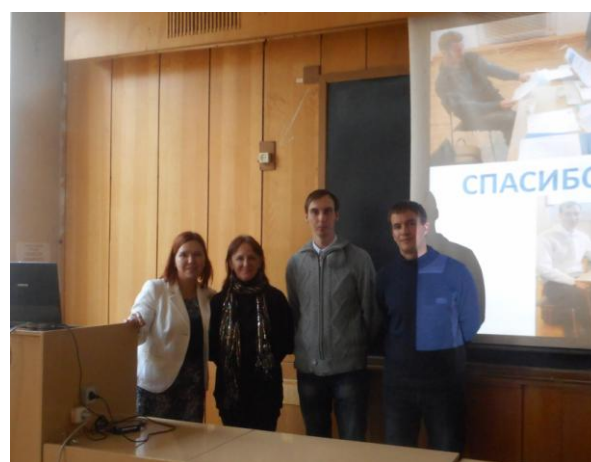
Початок семінару

них прийомів і технологій ефективного навчання, інтегрованого навчання при курсовому проектуванні, удосконалення навчальних курсів, а також питань наукової діяльності в Швеції. Доповідачами виступили автори цих рядків.

Під час семінару було надано багато цікавої й корисної інформації, що дозволить підвищити ефективність навчального процесу студентів, оптимізувати час роботи викладача, підвищити вміст і якість програм навчальних дисциплін. Відповідно до методології CDIO акцент при навчанні студентів повинен бути спрямований на розуміння матеріалу, його застосування при виконанні конкретних завдань (курсівому проектуванні) і отриманню професійних навичок. Важливими при цьому є робота в групах, обговорення навчального матеріалу на заняттях, виступи, написання есе, стислих звітів, використання сучасних технологій.

Все це – відомі й прості речі, які поряд з правильною організацією навчального процесу дозволяють оптимізувати й підвищити якість навчального процесу та його результати. Актуальність цих питань у системі вищої освіти України, особливо в існуючих умовах, не викликає сумнівів, що відмітили учасники семінару. Організаторами семінару розглядається

Тематика доповідей була присвячена питанням, які розглядалися на тренінгу з підвищення якості навчання студентів інженерних спеціальностей, який відбувся 26 – 30 вересня 2016 р. в Королівському технічному інституті м. Стокгольма (про цю подію ми повідомляли в минулому номері «Кадрів металургії»), і стосувалися системи вищої освіти Швеції, принципів і стандартів CDIO, організації навчального процесу, педагогіч-

Доповідачі

Учасники семінару

можливість упровадження принципів підвищення якості навчання студентів за концепцією CDIO в межах нових освітніх стандартів. Також в нашій академії заплановані інші заходи за цією тематикою, серед яких методичні семінари на кафедрах екології, теплотехніки та охорони праці, обробки металів тиском.

Ольга СОБОЛЕВСЬКА,

асистент кафедри екології, теплотехніки та охорони праці,

Ольга КУЗЬМІНА,

доцент кафедри обробки металів тиском,

Сергій ФЕДОРОВ,

доцент кафедри промислової теплоенергетики,

Андрій КОВЕРЯ,

доцент кафедри металургійного палива та вогнетривів

[Перейти до змісту](#)

Історія НМетАУ в обличчях

До 155-річчя від дня народження Л.М. Фортунато (1861 – 1934)

10 листопада минуло 155 років від дня народження засновника Дніпропетровської наукової школи вчених-сталеплавильників **Лева Михайловича Фортунато**. Він був першим завідувачем першої кафедри металургії сталі у ВНЗ у нашому місті.

Що цікаво, свою наукову діяльність гірничий інженер Лев Фортунато розпочав після освоєння практичної. У 43 роки він став викладачем тоді ще Катеринославського вищого гірничого училища. Це був 1904 рік, за плечима десятиріччя роботи на посадах начальника цехів та управителя трьох чавуноплавильних і залізобудівних заводів Півдня Росії та Сибіру. Пройшов щаблі від викладача до професора, керівника колективу кафедри

металургії сталі. У 1919 році захистив дисертаційну роботу та одержав учене звання професора.

Вперше в світовій практиці Лев Фортунато застосовував закони фізичної хімії для аналізу та прогнозування сталеплавильних процесів, розробки нових їх варіантів; написав 4 підручники, оприлюднив 5 монографій та десятки статей. Під час викладання неодноразово бував на заводах Росії та за кордоном, де аналізував, а по-сучасному, займався технологічним аудитом технологій та обладнання, збирав матеріали для досліджень і лекційних курсів.

А ще займався культурною та громадською діяльністю. Спільно з відомими музикантами організував консерваторію, яка була відкрита в 1919 році під його керівництвом. У міській пресі виходили його статті та рецензії на музичні теми одразу ж після виступу симфонічних оркестрів, скрипалів та співаків, які гастролювали.

У середині двадцятих років ХХ століття спільно з іншими професорами міста він організував у Катеринославі оперну трупку, яка розмістилася спочатку в Зимовому театрі (нині будівлі Дніпровського академічного театру драми і комедії). Написав симфонічні поеми «Південна ніч», «Серенада». У симфонічному оркестрі та на оперних виставах неодноразово стояв за диригентським пультом.

У будинку професора Л.М. Фортунато часто лунала музика, виконувалися струнні твори, співаки виконували арії з опер, романси під його акомпанемент. Увечері господар дому любив грати на фортепіано твори Бородіна, Шопена, Бетховена, Листа, Шумана.

У той же час жодне сталеплавильне завдання на заводах не вирішувалося без нього. Як приклад: у 1923 році він був залучений до пуску мартенівського цеху заводу ім. К. Лібкнехта в Нижньодніпровську, який не працював з часів громадянської війни. Ввів його в дію, за що одержав звання Героя Праці, ще деякий час працював начальником цеху, не залишаючи викладацької роботи.

У 1930 році професор Л.М. Фортунато очолив кафедру металургії сталі вже новоствореного Дніпропетровського металургійного інституту й збагатив її потенціал розробками нових конверторних технологій.

Минуло 82 роки від дня смерті Лева Михайловича, а він і сьогодні залишається для нас яскравим прикладом захоплюючої та чарівної, близької нам людини. Його справа живе, теорія і практика металургії сталі розвинулися, і ще довгий час у звершеннях академії та міста відчуватиметься його глибокий вплив.

Борис Бойченко,

д.т.н., професор, завідувач кафедри металургії сталі,

Юрій НЕФЕДОВ (1929 – 2015),

д.т.н., професор, проректор з наукової роботи (1985 – 2001)

за спогадами дітей, онуків і продовжувачів наукової діяльності Л.М. Фортунато

[Перейти до змісту](#)

До 80-річчя від дня народження А.В. Гордієнка (1936 – 1996)

Анатолій Васильович Гордієнко був визначним ученим у галузі металургійного машинознавства. Він належав до третього покоління славетних завідувачів кафедр механічного устаткування заводів чорної металургії, які остаточно у СРСР сформували сучасний профіль інженерів-механіків для металургії. В цьому році виповнюється 80 років від дня його народження та 20 років від дня його смерті. Отже, є привід згадати про його творчий та життєвий шлях. До того ж в нашій металургійній академії він 10 років очолював

кафедру машин та агрегатів металургійного виробництва, яка отримала свою сучасну назву в 1985 році за його ініціативою.

А. В. Гордієнко народився 4 листопада 1936 року у м. Острогжську Воронежської області. У 1959 році закінчив Харківський політехнічний інститут за спеціальністю «машини та технологія обробки металів тиском», де отримав кваліфікацію інженера-механіка. У тому ж році розпочав трудову діяльність пресувальником на Дніпропетровському заводі металургійного обладнання. Досить скоро переходить до Діпромезу на посаду інженера-конструктора, де починає займатися комсомольською роботою. І так успішно, що через два роки його запрошують на посаду заввідділом Дніпропетровського обкому ЛКСМ України. Партійна кар'єра стрімко пішла вгору – за чотири роки А. В. Гордієнко стає першим секретарем обкому комсомолу, депутатом облради, членом центрального комітету ЛКСМУ. Але доля знов повертає Анатолія Васильовича до промисловості – у

1967 році він стає заступником начальника нового трубопрокатного цеху №4 на заводі ім. К. Лібкнехта. Це був такий собі «завод у заводі». Передовий на той час, ТПЦ №4 і зараз залишається надійним виробником високоякісних безшовних труб. Виробничий досвід був зовсім не зайвим у його подальшій діяльності. Так, саме А.В. Гордієнку кафедра довіряла викладати дисципліну «Ремонт і монтаж металургійного обладнання» студентам-вечірникам та заочникам. Ця категорія студентів не сприйняла би лектора, який гірше за них розуміється на практичних питаннях.

На цьому виробництві А.В. Гордієнко зіштовхується із технічними проблемами експлуатації механічного обладнання, при вирішенні яких починає займатися науковою діяльністю. Це привело його до Дніпропетровського металургійного інституту: він вступає до аспірантури під керівництвом професора С. Ф. Чукмасова. Після смерті останнього А.В. Гордієнко остаточно переходить під оруду професора В. М. Гребеніка. Він починає займатися дослідженням міцності та довговічності вузлів пільгерстану, що завершується в 1973 році захистом кандидатської дисертації.

В подальшому решта життя Анатолія Васильовича буде пов'язана з металургійним інститутом, зокрема, з кафедрою машин та агрегатів металургійного виробництва, де він пройшов шлях від інженера до її завідувача.

З приходом у 1985 р. А.В. Гордієнка кафедра отримала новий поштовх до розвитку. Захистили дисертації «молоді ветерани» В. О. Єрмократьєв, Г. І. Толстиків, Д. А. Рискаль, активізувався набір до аспірантури, куди прийшла велика група молоді (в тому числі й автор цих рядків). До речі, на кафедрі з'явилися нові меблі, які й досі слугують. Була оновлена лабораторна база: придбано дві унікальні й коштовні (вартістю під 100 тисяч карбованців кожна) машини для втомних випробувань. У навчальному процесі кафедра завжди була лідером серед інших 18 споріднених кафедр. У 1985 році А. В. Гордієнко скликав нараду завідувачів, яку досі згадують ті, що залишились у живих. У цей час на кафедрі стали готувати, окрім інженерів-механіків, ще й інженерів-конструкторів. А. В. Гордієнко створив у складі кафедри окрему науково-дослідну лабораторію (її роботи мали шифр Х321), яка налічувала 20 співробітників і мала щорічне фінансування на сотні тисяч карбованців. Водночас проводилися дослідження на 8-12 підприємствах. На кафедрі функціонувало студентське КБ «АГМА» зі штатом досвідчених конструкторів.

Завдяки такій плідній роботі А. В. Гордієнко в 1990 році захистив докторську дисертацію за темою «Розробка та дослідження системи контролю силових параметрів та оцінки ресурсу деталей машин і агрегатів металургійного виробництва». Це була справжня подія в науковому світі. Адже вперше була впроваджена ідея збільшення надійності обладнання шляхом застосування вбудованих систем контролю робочих параметрів машин, без яких зараз не проектується жодна технологічна лінія. Проблеми діагностування технічного стану потребували розв'язання багатьох специфічних задач від динаміки машин до теорії втомного руйнування. Цікаво, що один із актів упровадження результатів роботи (на «астрономічну» на той час суму в 450 тисяч карбованців) було підписано Л. Д. Кучмою, який тоді очолював КБ «Південне».

Наукова спільнота здебільшого позиціонує А. В. Гордієнка як видатного організатора науки. Це дійсно так – він був зразковим організатором. Далася взнаки комсомольська школа. Він чітко роздавав доручення та окреслював обов'язки підлеглих, не забувши потім спитати про виконання. В його нотатнику (органайзері, як зараз кажуть – і де він їх тоді брав?) щоденно було 20 – 30 пунктів до виконання. Увечері всі пункти було обведено колом, тобто – виконано. Ще одна деталь, що відрізняла Анатолія Васильовича, без якої організаторський вишкіл мало чого вартий. Це зв'язки (також комсомольське надбаня). За радянських часів це був справжній капітал. Поїздка у відрядження супроводжувалася телефонуванням до перших осіб регіону – і підтримка, від поселення в готелі до ухвали договору, була забезпечена. Але така діяльність потребує багато часу. Як казав соратник Анатолія Васильовича: «Товаришувати треба вміти». І він умів це.

**А.В. Гордієнко (в центрі)
в оздоровчо-спортивному таборі «Дружба»**

Так, організаційну роботу він вважав обов'язком керівника. Але А. В. Гордієнко був дуже охочим до творчої аналітики. Він міг опівночі зателефонувати, коли розглядав результати випробувань, пропонував для них нові методики. Наприклад, принцип рівної довговічності елементів під дією мультидеградаційних процесів, який зараз набув актуальності й який тепер активно «експлуатує» автор цих рядків, був окреслений А.В. Гордієнком на початку 80-х років.

Передчасна смерть А.В. Гордієнка 5 січня 1996 року приголомшила всіх: він не «дотягнув» навіть до пенсії. Десь після обіду йому стало зле в його кабінеті завідувача. Приїхала швидка, і на ношах його винесли з корпусу «М», а ввечері Анатолія Васильовича не стало. Від природи це була сильна й красива людина. У молодості він займався гирьовим спортом і гадав, що «йому і зносу не буде». Мабуть, не минулися йому душевні рани та образи...

Сергій БІЛОДІДЕНКО,
д.т.н., професор, завідувач кафедри машин
і агрегатів металургійного виробництва

[Перейти до змісту](#)

До 80-річчя від дня народження О.М. Руднева (1936 – 2004)

Восени цього року, а саме 30 вересня, Олегу Миколайовичу Рудневу виповнилося би 80 років. Так, час минає дуже швидко, і це ще один привід згадати нашого колегу, доцента кафедри ливарного виробництва, який чверть століття пропрацював деканом електрометалургійного факультету, ветерана академії, педагога, вихователя й просто людину великої душі.

Трудова біографія Олега Миколайовича Руднева є характерною для людей, відданих своїй професії педагога та вихователя. Він пройшов великий шлях від студента ДМетІ (1953 – 1959) до декана одного з провідних факультетів НМетАУ (1987 – 2002). По закінченні інституту він отримав необхідний виробничий досвід (1958-1959), а потім повернувся до рідного ДМетІ, з яким назавжди зв'язав свою долю. Від асистента (1959 – 1962), аспіранта (1962 – 1972), наукового співробітника НДС (1965 – 1972) до посади доцента (з 1972) Олег Миколайович постійно підвищував свій науковий і педагогічний потенціал, що дозволило йому стати одним з найбільш кваліфікованих педагогів і вихователів студентства. Такі люди є гордістю нашої академії. Властиві Олегу Миколайовичу інтелігентність і комунікабельність, організованість і працелюбність, обов'язковість і принциповість, доброта й чуйність, загострене почуття справедливості та дружелюбність у поєднанні з тверезим оптимізмом викликали повагу всіх, хто знав його з наукової, педагогічної або громадської роботи – від студента-першокурсника до міністра.

Не буде перебільшенням сказати, що на першому місці в його житті була робота – робота науковця, викладача, керівника одного з провідних факультетів ВНЗ, наставника студентської молоді. Інтелігентна, завжди пунктуальна й обов'язкова, у всьому принципова й порядна людина – він був чуйним до чужих проблем та бід, завжди знаходив можливість і час вислухати, дати потрібну пораду, підтримати й допомогти колезі, студенту чи колишньому випускнику.

Товариський, життєрадісний, з прекрасно розвинутим почуттям гумору, у неформальній обстановці він завжди був душею товариства. Бути корисним, потрібним

людям і в будні, й у свята, в радості й у горі – було справжнім покликанням і життєвим кредо Олега Миколайовича. Його серце перестало битися 10 березня 2004 р. на 68-ому році життя.

Для всіх колег, з якими він працював, як і для багатьох поколінь студентів академії, Олег Миколайович Руднев назавжди залишиться взірцем і прикладом високого служіння професії педагога й вихователя.

За дорученням колективу кафедри ливарного виробництва
Вадим СЕЛІВЬОРСТОВ,
д.т.н., професор, декан електрометалургійного факультету,
Олег СОЦЕНКО,
д.т.н., професор кафедри ливарного виробництва

[Перейти до змісту](#)

Посміхнемося разом!

- Студентська народна мудрість: бути студентом добре, тільки навчання заважає.
- Студентські народні прикмети:
Сніг випав. Скоро сесія.
Сніг розтанув. Скоро сесія.
- З життя видатних науковців (факти від Конобеєва В. та ін. – книга "Фізики продовжують шутити"):

Англійська королева Анна одного разу відвідала знамениту Гринвіцьку обсерваторію. Королева була неприємно вражена, коли дізналася, яку маленьку платню отримує директор обсерваторії, і забажала збільшити оклад директора.

– Не робіть цього, Ваша величносте! Якщо ця посада буде приносити значний прибуток, тоді на неї будуть призначати не астрономів.

- Зі студентського життя НМетАУ:

а) Кафедра вищої математики. Іде іспит з теорії ймовірності в тестовій формі з питаннями, на які треба відповідати "ТАК" або "НІ". Один із студентів підкидає монетку й записує результати. Викладач думає: "Ну, цей першим закінчить." Іспит закінчився, інші студенти вже написали й пішли, а цей все сидить і монетку підкидає.

Викладачу це набридло, він підходить і запитує:

– Ну що, відповіли на питання?

– Так!

– А чого тоді робите?

– Перевіряю...

б) Кафедра фізики. Іде іспит. Викладач:

– Що таке кінська сила?

Студент:

– Це сила, яку розвиває кінь зросту в один метр і вагою в один кілограм.

Викладач:

– Де ж ви такого коня бачили?!

Студент:

– А його так просто не побачиш. Він зберігається в Парижі, в Палаті Мір і Ваги.

в) Зустрічаються два металурги-однокурсники. Один – другому:
– Як подумаю, який з мене інженер, то аж боюся до лікаря йти...

Куточок гумору підготував
доцент кафедри інженерної екології,
теплотехніки та охорони праці
Володимир БРОВКІН

[Перейти до змісту](#)

Редактор номера
Н. Никифорова

Редакційна колегія: О.Г. Величко – головний редактор, В.П. Іващенко, Ю.С. Проїдак, В.І. Шатоха, Н.А. Никифорова – заступники головного редактора, А.Ю. Ізюмська – секретар редакції, К.С. Білан, О.В. Жаданос, Л.М. Клімашевський, А.С. Коверя, А.М. Селегей, Г.С. Трофименко, С.М. Фахрутдінова, К.Г. Юдченко, О.Г. Ясєв.